

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Fideicommissaria hære. peti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

ff. Aetius. Bartolus ad lib. Sextum Digestorum.

LEX X.

¶ **U**m heredes. Qui negotia hereditaria absentis noie gerit, ab his ad quos negotium in veritate pertinet, poterit conveniri actione negotiorum gestorum, et petitiōe hereditatis, si se heredē cōtēdat. h. d. Opp. s. l. prima. Sol. intellige l. l. lā, qñ se cōtēdebat heredē. Itē opp. qđ ista hēditas debeat pertinere ad hīcū rāquā caduca. litē veniūt. s. p. die. s. r. i. j. Sol. vt in gl. De quo dicitur p. doc. vt l. vnic. s. p. scđo. de cad. tol. Itē opponit et videt qđ illud qđ est gestū p. defunctū, possit haberi ratū p. heredē. l. n. j. rē ra. ha. Sol. est verū in hīs, qđ transeūt ad heredes, sed hereditas non adita non transit ad heredes. De quo per Dñm. in cap. ratū. extra. de reg. iur. lib. vj.

De possessoria hereditatis petitione. Rub. v.

LEX I.

¶ **A**ctiones particulares competentes bonorum possessorum, non sunt pretorie.

¶ **R**ordinarium. Bonorum possessori de iure pretorio competit hec actio, in qua tantum venit, quantum in petitione hereditatis civilis. h. d. Opp. Insi. de bo. posses. s. quos aut. r. j. de reg. iur. l. ptoz. Sol. bonorum possessorum sunt heredes in effectu, sed non veritudo necesse fuit, qđ eis daret bonorum possessoria hereditatis petitiōe de iure pretorio, cū de iure civili non daret. Itē oppo. qđ et pcedētes sunt pretorie, vt l. j. pñ. s. r. i. j. Solue vt ibi. Item oppo. dicit hic, superiores, r. c. quasi pposuerit plures, cū non sit nisi vna. Solu. est vna in genere, sed plures sunt numero, vt dixi in l. j. in pñ. s. r. i. j. Itē qrit. an actiones particulares, qđ cōpetūt bonorum possessorum, sint pretorie? gl. qđ no, quā no. qđ h. sentire videt. Ideo est nota da, vide qđ dixi in l. j. de bonoz possessio. ti. gñali.

ADDITIO.

¶ **A**LEX. ¶ Que dixi. Vide Bar. in l. j. de bon. possess.

De fideicommissaria hereditatis petitione. Rubrica vi.

LEX I.

¶ **E**ordine. Fideicommissario vniuersali, cui est hereditas restituta verbo, competit hec actio, in quam veniunt omnia, que in petitionem hereditatis civilis, hoc dicit.

LEX II.

¶ **E**c interest. Hec actio cōpetit fideicommissario, et eius heredi, bonorum possessori, et non dat 3 verū heredē sed 3 alios, et eorum heredes. h. d. Opp. frustra qđ petit illud, qđ hz, sed hic dicit, qđ hereditas est restituta, ergo eā petere nō dō. Si. Et optime, qđ intelligat hereditas restituta verbo, et nō re, vt re p certa partem si esset restituta tota, et fideicommissarius eā pderet, nō haberet hāc actionē. a qđ no. ¶ Sed qđo, vide hoc? b Respondeo in petitione hereditatis veniūt res hereditarie, vt litē veniūt. in fi. s. de peti. here. Sed post apprehensam hereditatē desinūt esse hereditarie. l. j. veteres. et ibi not. de acq. poss. et sic nō est res hereditaria, sed heredis, vnde in petitiōe hereditatis nō veniūt. l. qđ si in diē. s. sed si heredis negotiū. s. de peti. here. ¶ Itē opp. de l. in fideicommissaria, s. ad 2 reb. Sol. restitutiōe facta veniūt fructus, sicut in petitiōe hereditatis. Ante vero restitutiōe fructus nō veniūt, scđm qđ dicit in d. l. in fideicommissaria, et libemus C. ad 2 re. ¶ Itē opp. qđ sit civilis, quoniam restitutiō fit p senatuscōsultū, qđ est ius civile. Dicit gl. non obstat, qđ nō sequit hoc. Per istā gl. nō efficietur clarus. Unde dicit qđ p senatuscōsultū transeūt in fideicommissariū oēs actiōes, qđ cōpetebāt heredi, qđ erūt vtiles. Nulla enim actio dat fideicommissario p senatuscōsultū, sed solū in eū transeūt, qđ heredi cōpetebat. Unde si fideicommissarius vellet intēdare petitiōe, que cōpetebat heredi, poterit vtilē translatā p senatuscōsultū, sed si vellet agere ex psona sua, nullā habet civilem, sed dat a pretore: et ideo Joannes posuit istas duas pretorias actiōes, et vnicuiqđ dedit cellulam suam, quod nota, et tene menti.

ADDITIOES.

¶ **P**. P. A. V. P. ¶ Banc actionem, vide Bald. contrarium tenentē

in cons. rñ. et cons. rñ. vol. iij. b ALEX. ¶ Unde hoc. Vide que dixi in l. heres. de acquir. p. no. Insi. de acti. s. actionum. in fi. et l. p. in l. fi. C. de edicti. Quia dicitur ad fia. antepenul. q. et gl. j. in fi. in c. j. de confes. in vj.

Liber Sextus.

De rei vindicatione. Rubri. i.

ADDITIO.

¶ **P**. P. A. V. P. ¶ De rei vend. Istam rub. repetit Bar. 2. Antea ca rei vindicationem, vide Bar. no. cl. et Laud. in d. repeti. ne ponentē multa in materia. presertim quorūplex sit dolo

1 Rei vindicatio datur contra civiliter possidentem. 2 Rei vindicatio directa vtiliter, an detur ei, qui est dominus tra eum, qui dolo desit possidere. 3 Lire cōtēstata super actione directa, et iudicio pendente, dolo desit possidere, an sequatur condemnatio.

¶ **R**ubrica ista cōtinuat Jurisconsultus, nō circa gl. qđ aliqua, cui desit rei vēdicatio, qđ in ea veniūt, et qualis sit et rē clara. Duo tñ in ea dicunt, qđ erigūt ex aminatione. 1 ¶ an hec actio det 3 rāta civiliter possidēte. Et gl. qđ hīc allegat. ¶ Itē no. C. vbi in rē actio. l. j. et j. de acq. poss. ¶ Insi. nō. s. si is qđ pario. ¶ Ex. habeo in l. iij. in fi. ad eub. r. de fru. l. cuiusq. s. j. Scđo et gl. est scđe dūm, qđ hec actio datur dolo desit directa, vt ei, qđ est dominus, s. possessio. ¶ Quae autē dat directa vtiliter ei, qđ est dñs, s. ei qđ desit possidēre. ¶ Nō qđ dat vtiliter directo ei, qđ hz vtile dñum, s. ei qđ dolo possidēre. Et sic nota referunt ad actōes, aduerbia ad rē. 2 ¶ tramō. ¶ Reprehendunt gl. et pmo in eo, qđ et gl. natur directa vtiliter ei, qđ est dñs s. ei, qđ dolo desit possidēre. Nā rei vēdicatio, dicunt iph. hz duo principia formalia, vt parte agens, qđ est dñum. i. eo. l. in rē. aliud eg parte cōiūg. et possessio. C. de alie. iud. mu. cau. fac. in l. j. et l. officii. Et h. qđ dñs vtiliter, nō pot datur directa rei vēdicatio, s. vtilis. Unde si qđ desit vtiliter, s. dolo desit possidēre, dat vtilis rei vēdicatio non directa vtiliter, vt et gl. Et p hīs videt casus in Lectio. s. in c. exp. rib. j. de nota. et itē si qđ. l. et. de peti. here. Ita dicitur deo. n. stri. C. eo. in rub. ¶ 2o gl. nōtra facit qđ in istis actiōibus vtilibus us metumur ex psona actoris, nō rei. l. j. s. si pariter peta. ergo in rei vēdicatiōe ex psona rei nō variat actio, s. rātas actiōes, vnde semp dōs dicit directa, si aliqđ est directa. ¶ Teneas tñ quā vis, qđ ista verba sunt magis vtiliter directa, et sunt verba Jurisconsulti. et istud est vtile ad qđ dñōe vtiliter, si est hīs cōtēstata sup actiōe directa, et p dēre iudicio reus b lo desit possidēre, vtrū sequat cōdēnatio ex eadē iustitia. enim tenemus istā gl. nullū est dubiū, qđ sic. Nā nō variat qđ ita est directa ante, si cur post, s. variat qualitas: et pmo batur directa directo, nūc de directa directo dat directa vtiliter: et variatio qualitati nō nocet, qđ post sequat cōdēnatio delictis. s. si detracta. de nota. Si tenemus aliā opin. dicitur sit actio vtilis, tñc est dubium: qđ sup. vtili nō est hīs cōtēstata. ¶ censet. tangit p Dñm. in l. quāquā. s. Julianus. et ibi tenet quā plu. arc. et p l. j. in l. j. s. de alie. iud. mu. cau. fac. Bar. in l. j. omnium. Insi. de actio.

ADDITIOES.

¶ **A**LEX. ¶ Dicit gl. Adde Bar. et doct. in Leuatorio. C. de gest. et in l. j. C. de alie. iud. mu. cau. fa. Bar. in l. finant. l. j. eo. et p 3mo. in l. quāquā. s. Julianus. et ibi Bar. de arc. et gl. l. j. s. si ex nota. cā aga. ver. mutata. qđ 3. qđ iud. per Baldum. ¶ **C**LAVD. ¶ Julianus. Aduerte tñ, qđ nō possidēre dolo desit possidēre, vel qđ dolo se litē offert, pot agi bar. obstat rei iudicate exceptio. si ad eū deueniret possidēre, quem Bar. dicit scribendum literis aureis in l. j. in c. ratem. j. de excep. rei iudic.

LEX I.

¶ **P**ost actiones. Hec actio est pro omnibus rebus, et competit pro omnibus rebus, et competit pro omnibus rebus, et competit pro omnibus rebus. ¶ **P**ater vindicatur filium causa expressa. ¶ **A**bbas monachum: item dominus colonum.

1